

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-04-04
Besvaras senast
2025-04-16 kl. 12.00

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:994 Plankning

Det systematiska fuskåkandet är ett stort problem inom kollektivtrafiken. Det handlar inte på något sätt om enstaka plankare utan om organiserade nätverk och digitala plattformar som aktivt uppmuntrar andra att undvika att betala för sin resa.

Varje år förlorar exempelvis SL hundratals miljoner i intäkter till följd av fuskåkande – och det finns ett stort mörkertal. Detta är pengar som annars kunde ha gått till bättre turtäthet, ökad trygghet och bättre service.

Det finns framför allt två organiserade metoder som försvårar kontrollverksamheten och urholkar kollektivtrafikens finansiering.

Det ena är plankningsfonder och aktiv uppmuntran till brott. På hemsidan plankar.nu beskrivs fuskåkning som en politisk protest. Sajten driver en så kallad plankningsfond, där personer betalar en månatlig avgift som sedan används till att betala böter för medlemmar som åker fast – ett system som gör det mer lönsamt att bryta mot lagen än att köpa månadskort.

Det andra är koordinering i sociala medier. I olika Facebookgrupper och chattar delar resenärer information i realtid om var biljettkontroller åger rum, vilket gör det enklare att undvika kontrollanter. Detta urholkar SL:s möjligheter att bedriva effektiv biljettkontroll.

Situationen har börjat bli så pass allvarlig att många anser att det finns ett behov av att utreda huruvida dagens lagstiftning är ändamålsenlig i detta avseende samt att belysa om nya rättsliga verktyg krävs.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande fråga till justitieminister Gunnar Strömmer:

Har ministern och regeringen några planer på att se över lagstiftningen för att förhindra den här typen av problem, eller ser regeringen några andra åtgärder som kan vara möjliga för att stoppa plankning i kollektivtrafiken?

.....
Pontus Andersson Garpvall (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck